

עלון תורני

עלון תורני שבועי בענייני אגדה והלכה אקטואלית

יקהל פקודי

הדלקת נרות:	י-ם:	חיפה:	ב"ש:	ת"א:	ניו יורק:	פריז:	לונדון:	קובלנקה:	שבת החדש:
17:15	17:15	17:24	17:32	17:31	18:48	18:35	17:45	19:12	מפטירין:
צאת שבת:	18:27	18:29	18:29	18:29	19:50	19:52	19:05	20:19	'כה אמר ה'
ר"ת:	19:07	19:07	19:07	19:05	20:21	20:18	19:29	20:54	

דבר ה' זו הלכה

מכתב מאת הגרש"ז רוח שליט"א ראש המכון

הרהורים הלכתיים ומילי דחיזוק עקב מגיפת הקורונה

ראשית זאת יש לדעת, כי תורתנו הקדושה וספרי הפוסקים, היא הקובעת ליהודי את הנהגתו בכל המצבים השונים המזדמנים לפניו, ואין דבר אחר וזולתו, ואף אם יקום נביא, אשר יאמר דברי נביאות שלא כפי הנפקס בתורה הקדושה, אין לשמוע לו. ואחר דמוכח שמגיפה זו, שכיח הזיקא, אחר שחלו בה כ-200,000 איש בעולם כולו. ואחר שלצערינו הרב עם כל ההשתדלות מימי הפורים עד היום הזה. עלה מניין החולים יותר מ-1500 כאן בארצנו הקדושה. הרי שחובת הזהירות היא מחוייבת וכדבריו חז"ל הקדושים במס' בבא קמא (דף ס"ע): 'דבר בעיר כנס רגלך'.

ולא יאמר אדם כיון שאנו רוצים לעסוק בתורה ובתפילה, לא נכנס את רגלנו, אלא עולם כמנהגו יהיה נוהג, ולא נחוש לכלום, שהרי 'שומר מצוה לא ידע דבר רע'. ובאמת שאין הדברים נכונים כלל להלכה, שהרי קיי"ל בגמ' בפסחים (דף ח"ע א') לגבי בדיקת חמץ בחור שיש בין יהודי לגוי, 'היבא דשכיח הזיקא שאני', ולא אמרינן בזה 'שלוח' מצוה אינן ניווקין'. ואחר דקיי"ל שתורתנו תורת חיים, והיא כתבה לנו הוראה ברורה: 'ונשמרתם מאד לנפשותיכם', והוא חיוב גמור, וכן פסק רבינו הרמב"ם בהלכות רוצח ושמירת הנפש (פ"א ה"ד): וכן כל ממשל שיש בו סכנת נפשות, מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה יפה. וכן פסק מרן השלחן ערוך (ח"מ סי' תכו ס"ח). ואפילו בספק סכנה קיי"ל שמחליץ עליו את השבת דחוייה היא, וכפסק הרמב"ם בהל' שבת (פ"ב ה"א). וראה בקובץ תשובות למרן הגרש"א ח"ב סי' כו ע"ד הרמב"ם). וכבר כתב הפמ"ג (א"א סי' ד אות ב), שספק סכנה מן התורה אסור, משום ונשמרתם לנפשותיכם, דהא לא מוקמינן אחזקה ורובא בספק סכנה, וכו'. וראה לגאון רבי שלמה קמחי בספרו ימי שלמה (הל' איסור ביאה פכ"א) שהביא משני גאונים מרביתנו האחרונים מרבינו בעל ספר חרדים שכתב: 'דבכל דבר דאית ביה ספק סכנה חייב למנוע עצמו מן הדבר ההוא'. ועוד הביא מהגאון רבי יש"א בספרו 'חינא וחסדא' (ח"א עמ"ס כתובות דף ז) דגם בספק סכנה איכא משום ונשמרתם מאד לנפשותיכם וגם משום ובחרת בחיים. והדברים ידועים. ועל כן המגיפה שלפנינו ה' ישמור ויציל ודאי שנמצא בגדר פיקוח נפש, לאחר שרק ביממה אחת במדינת איטליה מתו 368 בני אדם, ומה נענה ומה נאמר, ובלתי לה' ענינו. וחייב כל אחד להזהר ולהישמר, על בריאות עצמו ובני ביתו. ובודאי שחלילה לא יזיק לאחרים, וכמבואר בתוס' עמ"ס ב"ק (דף כג ע"א בד"ה וליחייב).

ועוד ראה מש"כ הגאון רבי שלמה קלוגר בספרו שו"ת האלף לך שלמה (או"ח סי' שנא) שגם בחשש ספק סכנה, בטלים כל התעניות, ואסור לאדם להחמיר על עצמו, ואדרבה על התלמידי חכמים לאכול בפרהסיא כדי שמהם ילמדו שאר העם וכל זה כדי להציל נפשות ישראל [ורב דאורייתא כתב שבספק רשאי אדם להחמיר לעצמו, אולם כידוע שכבר הרד"ב (ח"ג סי' תמד) כתב שגם ביה"כ גס בספק, חלילה לאדם להחמיר על עצמו. וכבר כתב על דבריו בחזון עובדיה (ימים נוראים עמ' רפט) שדברי הגרש"ק תמוהים והוכיח כן מכמה וכמה מרביתנו הראשונים, יעו"ש]. ועוד כתב שם הגרש"ק, שחלילה מלהורות שיעשו תשובה על כך, ואף בדאורייתא, והם מלהזכיר זאת, וכמבואר שם.

ואחר שנתבאר הדברים הדק היטב, הנה פשוט וברור שיש להישמע לכל ההוראות היוצאים מטעם אנשי מקצוע, ורק הם מוסמכים להורות ולהסביר, שכך ציוותה תורה לסמוך על הרופאים בכל עניני הרפואה, וכך אנו חיים מידי יום בהוראה לציבור בעניני שבת, צומות, טהרת המשפחה, עניני אבה"ע, ועוד ענינים דאורייתא שונים, וכן הדין ל"ע במקרה שלפנינו, וכבר סיכם זאת הגאון רבי עקיבא איגר (אגרות רעק"א מהדורת דעת סופר אגרת עג) לגבי המגיפה שהייתה בזמנו, 'שמי שאינו נוהר בהוראות הרופאים הוא חוטא לה' מאד וגדול עונו מנשוא', ודי בהו.

והנה רבים המדברים בסגולות שונות ומועילות, היאך להינצל מן המגיפה, זה אומר באמירת פיתום הקטורת ג' פעמים פעמיים בבוקר ופעם בערב, ועוד הוסיפו אמירת פיתום הקטורת לאחר חצות הלילה במעמד של עשרה אנשים. וכונת ענין הקטורת מבואר בשער הכוונות (תפילת השחר, דרוש ג) ובספר היחודים (פ"א) שעיקר הכוונה ב"א סממני הקטורת, שעשרה הם עשר ניצוצות המושך בעמוד 4

חכמת שלמה

לקח ולימוד מן הפרשה על פי שיעורו של מו"ר הראש"ל הגר"ש עמאר שליט"א רבה של ירושלים

השבת יש לנו שתי פרשיות מחוברות: ויקהל - פקודי, כמו כן השבת היא גם נקראת 'שבת החדש' שהיא השבת שלפני ראש חודש ניסן ובה אנו מוציאים ספר תורה נוסף וקורים בו 'החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לחדש השנה' כנראה שיש עניין מיוחד לזכור ולהיזכר שהשבת הזו היא של ראש חדש ניסן, כי הרי כתוב 'חייב אדם ללמוד הלכות חג בחג', וגם משה רבנו כך היה מלמד את בני ישראל, וגם חכמינו היו מלמדים את הלכות וענייני החג. וכתוב ששלשים יום קודם החג לומדים את הלכות החג, ושלשים יום קודם הפסח שואלין בהלכות הפסח וכן בגמרא כתוב שמונים פורים מתחילים ללמוד הלכות חג הפסח, והסיבה לזה היא בכדי לרענן את הזיכרון והידעו של הלכות הפסח כדי שזכור אותם ולא נכשל, ובפרט בהלכות פסח שהם צריכים הכנה דרבה הן בבדיקת וביעור חמץ והן בהכנת המצות כהלכתן ולדאוג לחסה של המרור לבדוק שתהיה טובה ונקייה וכל סימני הסדר ולדאוג לתבלינים מהודרים לפסח וסוכר כשר ותה כשר, ואלו שאוכלים אורז צריכים לטרוח ולבדוק קודם החג ג' פעמים וכן על זה הדרך כמ"ש 'והכינו את אשר יביאו'. ובפרט שהתורה החמירה בהלכות פסח שאפילו משהו חמץ הוא בכרת, וחז"ל הוסיפו להחמיר שאפילו כל שהוא לא בטל החמץ, על כן צריך הכנה לכל ענייני הפסח, ועל כן קוראים את פרשת החדש.

אבל ודאי שיש כאן יותר מזה, החדש הוא מלשון התחדשות, אנו מתחילים הרי שנה חדשה, כיון שלפי התורה חדש ניסן הוא החדש הראשון כמ"ש 'החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדש השנה' והיות שהוא ראשון צריך אדם להתבונן ולחפש מה הוא יכול לתקן ומה הוא יכול להשתפר כדי שאת החדש הראשון הזה יתחיל בעליה יותר ממה שהוא רגיל ויותר ממה שמקובל, צריך להתחיל בהיטהרות והתקדשות מיוחדת, כי ידוע שבחדש ניסן ה' לימד את משה רבנו את עיבור החדש, שהראה לו את הלבנה בהתחדשותה ואמר לו ראה כזה וקדש. עם ישראל דומים ללבנה כיון שהם מתחדשים תמיד, על כן במיוחד בחדש זה צריך להתחדש, ולא להדרס בעבודה ולתת לשגרה להמשיך כמו שהיא, אלא תמיד צריך לחזור להתעורר ולהתחדש לבדוק מה יכול לתקן וכיצד הוא יכול להתקדם ולהתעלות.

גם ידוע שבגמרא הביאו כמה פסוקים על עניין בדיקת חמץ ובסוף לומדים מהפסוק 'נר ה' נשמת אדם חפש כל חדרי בטן' הרי זה בודאי רמז גדול וכמעט מפורש שלא די בנר הגשמי לבדוק את החמץ הגשמי אלא יש את הנר הרוחני - נר של ה' יתברך שזה הנשמה שבקרבנו ובה צריך האדם לחפש ולממש ולמשמש ולבדוק בכל הפנימיות שלנו שיהיה הכל נקי וזך ואם לא אז 'ובערת הרע מקרבך' שיבער את אותם דברים וישרוף אותם כדי שישאר בקדושה ובטהרה. ועל ידי זה באים לפסח שהוא חג החירות וחרות עולם תהיה לנו חרות מיצר הרע חרות ממלאך המות חרות מהנהגות רעות חרות מכל דבר שפוגם בנפש האדם. ויטרה ה' אותנו בטהרתו ויקדש אותנו בקדושתו העליונה ונוכה לבניין בית המקדש ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים במהרה בימינו.

יוצא לאור ע"י 'המכון למצוות התלויות בארץ'

בראשות הגאון רבי שניאור ז. רוח שליט"א.

רבי עקיבא 4 אלעד. טל 03-9030580 פקס 039030891

מייל: m.torni@macon.co.il אתר המכון: hamachon.co.il

עורך: הרב יחיאל רוח שליט"א.

חכם יעקב חורי נולד לאביו החכם המקובל רחמים ולאמו אמימה חורי בשנת תרכ"ג בג'רבה.

דבר שגורם לו נזק וכובד חוליו, לא עלינו. כי מה תועלת בהוצאות של רפואות וכיוצא, בעת אשר יש מעצורים מצד אחר למניעת הרפואה?

מעלת האמונה וגנות העצבות. על ידי אמונת ההשגחה נמשך לאדם מדה טובה ויקרה עד מאד, והיא מדת הביטחון בה' יתברך, שבכלל אמונה זו יאמין גם כן שה' יתברך הוא הון ומפרנס לכל והוא המשביע לכל חי רצון. ולכן הגם שיראה עצמו שהוא בדוחק ובצער מצד חסרון כים וכיוצא, לא ישים בטחונו על שום אדם, ולא יעבור חלילה על שום מצווה קטנה או גדולה בעבור הנאת כסף. רק יבטח בה' ויאמר ה' יושיע. וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים ובטחים בו בכל לב. ומסכב סיבות להושיע האדם ולתת לו די מחסורו אשר יחסר לו. ...

ולא יתפתה לעצת יצרו לעבור על רצון הבורא יתברך בשום אופן, בשביל הנאת ממון. גם על ידי מידת הביטחון ירוויח עוד להתרחק ממידת העצבות, שהיא מדה רעה לגוף ולנפש. לגוף - כמו שכתב שלמה המלך עליו השלום: 'לב שמח ייטב גהה, ורוח נכאה תיבש גרם'. ולנפש - כי על ידי העצבות לא יהיה עובד ה' יתברך, באהבה ושמחה. וכל מצווה שיעשה וכל תפילה שיתפלל בעצבות, מלבד שאינו מקבל שכר עליהם, עוד יענש עליהם. כמו שכתוב: 'תחת אשר לא עבדת את ה' א-לוהיך בשמחה ובטוב לבב'.

גדול זכות עסק התורה, שעל ידו יבוא הגואל. גדול זכות עסק התורה, שעל ידו יבוא הגואל, במהרה בימינו אמן. וכמו שאמרו חכמינו זיכרונם לברכה: 'אין הגלויות מתכנסים, אלא בזכות התורה, שנאמר: 'גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם'. וביאר הרב 'נדחי ישראל', זיכרונם לברכה, פרק י"ב, וזה לשונו: וביאורו הוא כפשוטו, 'כי יתנו בגוים' - רצונו לומר: בעוד שנפוצים ומתנודדים בתוך הגוים, ולכן סיים הפסוק: 'עתה' - להורות לנו שהלימוד בעת דחק כזה הוא מקרב הגאולה עד מאד. יעוין שם.

ואפשר שזה רמז הכתוב: 'והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול, ובאו האובדים בארץ אשור' - רצונו לומר, שבשביל עסק התורה, הנרמז בתיבת 'יום', כנוכר, 'יתקע בשופר גדול ובאו האובדים' - שישלח לנו ה' משיח צדקנו ויתקע בשופר לקבץ פזורינו מבין הגוים, ויגאלנו גאולת עולם במהרה בימינו אמן.

(בני יעקב, חלק א)

גדל בתורה וביראה על ברכי אביו, החכם המקובל רחמים חורי. שקד על לימוד התורה, והיה מזכה הרבים, בעסקי ציבור ובגמילות חסדים. הוא היה פייסן ובקי בדקדוק. על מנת לשמח חתנים וכלות הוא שימש כבדחן בחתונות.

בשנת תרנ"ו, על פי בקשת אביו, הוציא לאור את הספר 'קרית ארבע', הכולל חיבורים מאבותיו לדורותיהם. כשעלה אביו לארץ ישראל, ליווה אותו וכתב יומן מסע, שהודפס בספר 'כסא רחמים'. בניו נפטרו בחייו, והוא זכה להניח אחריו את בנותיו.

חכם יעקב חורי נפטר ביום כ"ב באדר תרפ"ט. בשנת תשע"ח הועלו עצמותיו ארצה ונטמן בנתיבות.

ספרו 'בני יעקב', יצא לאור לאחר פטירתו עם תרגום לערבית יהודית בשני חלקים. החלק הראשון, הכולל דברי תוכחה ומוסר, הודפס בג'רבה בשנת תרצ"ד, והחלק השני, ובו חידושים על מסכתות התלמוד בעשרה דפים, הודפס בסוף ספר 'קול יעקב', שיצא לאור בירושלים בשנת תשל"ג. גם מעט משיריו, שהיה מפיץ בשמחות ובחגים הודפסו על שמו בשני חלקי הספר 'קול יעקב'. לאחר פטירתו, הוסב שמה של הישיבה המפורסמת, שנקראה על שם סבו, 'עלייתו של רבי יצחק חורי', ונקראה על שמו, 'עלייתו של רבי יעקב חורי'.

מדבריו:

כלל ביקור חולים, לדאוג לפרנסת בני ביתם. מצוות ביקור חולים נחלקת לשני אופנים, אופן ראשון בממון, והשני בגוף. בממון - להיות נדיב, מפזר ממון לצורך אחינו, אשר יחלו ויפולו למשכב, ואין ידם משגת להוציא הוצאות הצריכים בעד רפואתם. ואל יתקמץ כזה כלל ... ובכלל הביקור הממוני הוא לחקור על מצב אחינו העניים והאביונים, אשר יחלו ויפלו למשכב, האם הם מוצרכים מצד אחר, כגון פרנסת בני ביתם, או אם יש עליהם איזה חובות, אשר הנוגשים אצים אותם בתשלומים, ואין לאל ידם לשלם, ונמשך להם מזה עצבון וכעס, לא עלינו. ובני ביתם, נודדים ללחם, ועיניהם צופיות אליהם, ואין ביכולתם לצאת לשוק, ולהמציא להם מזון, שבוודאי זה גורם הוא למניעת רפואתם ולכובד מחלתם, לא עלינו. ובכן, כשם שמצווה וחובה לסעד את החולה ולתומכו ברפואות, כן מצווה וחובה לרחק ממנו כל

מילי הקסידות

בספר בני שלשים שבס' קרית ארבע ז"ל. ובוה פי' מו"ז ז"ל כונת המדרש כי קולך ערב ומראך נאוה בת"ע ע"ש. ועפי"ז אפשר לפרש כונת הכתוב "תורת אמת היתה בפיהו ועולה לא נמצא בשפתיו". ר"ל "תורת אמת היתה בפיהו" שמכוון לאמיתת הכנת התורה וזכה לזה ע"י כי "עולה לא נמצא בשפתיו" ר"ל שהיה מתפלל בכונת הלב ופיו וליבו שווין ואין עולה בשפתיו דהיינו בתפילתו שמוציא בשפתיו שעיקר התפילה היא בשפתיים כמ"ש "ונשלמה פרים שפתינו" וכן בחנה הוא אומר "רק שפתיה נעות" בעניין המעלה לדון את עצמו:

בספר חסדי אבות להרב הגאון ר' יוסף חיים זצ"ל פירש בדברי התנא באבות שאמר על שלשה דברים העולם עומד על הדין וכו' דצריך האדם אחר שנעשה ברשות עצמו לעשות הוא בעצמו דין על עצמו שיהיה הוא עצמו דין והוא בעל דין והיינו אם נכשל באיזה חטא צריך שיהיה הוא עצמו דין לעשות דין וחשבון על עצמו והוא, ההידוע מה עשה, ילך אצל חכם וישאל ממנו דרך ותיקון על מעשה העון ההוא בסיגוף ותענית וצדקה כראוי להיות בעבור תיקון כל עון ועון בפ"ע, ויודיע לו חומר כל עון ועון והיכן מגיע קלקולו, ואז אע"פ שאין החכם מודיעו ומורה לו לעשות מספר תעניות שחייב להתענות כנגד הפגם שפגם למעלה אלא עושה לו פשרה כפי יכלתו הן בלימוד תורה או בצדקה, הנה בשמים בב"ד של מעלה פוטרים אותו ע"י המקצת מן החיוב שחייב לעשות כי מאחר שעשה דין למטה אין דין למעלה. וכנו' במד' רז"ל בעניין קנאת פנחס שהציל כל ישראל במקצת הדין שעשה וכמ"ש שם משל למלך שהיה מהלך בדרך ועברו אחריו ובאו סיעה של נערים כנגד המלך וישחקו בו ויזלזלו למלך שהיה מהלך ראה העבד שהמלך נתמלא חמה וירא פן תעלה חמתו ויגזור להרגם ואז אין תקנה להצלתם מה עשה קודם שיצא מפי המלך דבר עליהם לקח את מטהו ורץ אחריהם והכה אותם על קדקודם הכה ופצוע. והנה ודאי אין הכאות אלו מספיקים לעונש שלהם לפי כבודו של מלך אמנם הועילו דשככה חמת המלך וכן העניין כאן אם האדם יקדים לעשות על עצמו דין למטה אז מדה"ד תתמתק ולא תעשה דין למעלה.

(מהספר בני יעקב לרבי יעקב חורי)

תורתנו הקדושה נקראת בשם לקח טוב כמ"ש כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו. כי בזה תלוי כל חיות וקיום אומת ישראל בעולם וממנה נמשך כל הטוב לאדם ומרחקת ממנו כל דבר רע מלבד הרבה מעלות והרבה טובות הנמשכים ממנה כמבואר בדרז"ל. ולפי גודל מעלתה וגודל הטובות הנמשכות ממנה ובפרט שהיא יסוד ליראת ה' וקיום ושמירת הדת לדורות לכן היצ"ר מתגבר בכל כחותיו להשכיח התורה מישראל ח"ו כמ"ש הרב אהבת חסד ז"ל בחומת הדת כי קעת התחיל היצר להשכיח התורה מישראל להסית הבע"ב שלא יתנו בניהם לבית התלמוד ...

והנה כאשר נתבונן בדורינו את מצוקות הזמן שהוא נורא מאוד עד שכמעט לא ימצא איש אחד שאינו מסובל ביסורים מעצמו או מבניו. והכל שואלים על מה עשה ה' ככה לנו בעת הזאת, אכן באמת בא כ"ז עבור עון השבתת התורה שנתגבר בימינו, כדאיתא בשבת דף ל"ב שעל עון ביטול תורה וחילול שבת חרב וביזה בא לעולם שנא' "והבאתי עליכם... נקם בריית" ואין בריית אלא התורה שנא' "אם לא בריית יומם וליילה" וכו'. וגם ידוע לכל מה שאחז"ל על מה העולם קיים על הבל פיהם של תינוקות של בית רבן. ובעו"ה היום שנתרופף מאד לימוד התורה ואין האבות מלמדים בניהם תורת א-להים חיים כראוי, ע"כ מתמוטט העולם אחרי שהעמודים שהעולם קיים עליהם נהרסו. ולזאת החיוב על כל איש שיראת אלקים נגע בלבו לבקש חברים לשום לב ביחד על עניין גדול זה כל אחד בעירו שיתרבה לימוד הגמ' והפ' אצל הנערים ויחזירו העטרה ליושנה, כי התורה אינה ירושה וכתרה מונח בקרן זוית כל הרוצה ליטול יבא ויטול ויוכל האדם ע"י שקידתו הנמרצה בתורה להגיע גם למדרגת הרבנים הראשונים שבכח תורתם התמימה היו יכולים על הכל. וכל המצטער מאיזה דבר ומבקש מהם עצה או תפילה להשי"ת ימצא רצונו ובקשתו ויסירו ממנו כל צער ודאגה. וכבר מובא בספרים הרבה סיפורים נפלאים אשר בזה יכיר האדם גודל מעלת תוה"ק שנותנת כח גדול לחכמים העוסקים בה לשמה שזוכים לכתרה של תורה ולהבנת אמיתות דבריה הקדושים והנעמים.

והנה רז"ל נתנו עצה הגונה לאדם שעל ידה יוכה להבנת אמיתות דברי התוה"ק, והיא ע"י שמכוון בתפלתו ולא יהיו פיו וליבו אינם שרים ח"ו כמ"ש החיד"א ז"ל והביא דבריו מו"ז ז"ל

מישג בכשרות

מצוות התלויות בארץ [א]

מצוה שהיא חובת הקרקע נקראת מצוה התלויה בארץ, ונוהגת רק בארץ ישראל. שני לימודים שונים נאמרו ללמדנו שמצוה שהיא חובת הקרקע נוהגת רק בארץ ישראל:

נאמר: אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ וגו' כל הימים אשר אתם חיים על האדמה - "אשר תשמרון לעשות בארץ" משמע שהמצוות תלויות בארץ ישראל, אבל "כל הימים" משמע שנוהגות בין בארץ בין בחוץ לארץ, צא ולמד - ממה שנאמר בפסוק לאחר מכן: אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגוים, מה עבודה זרה מיוחדת שהיא חובת הגוף ונוהגת בין בארץ בין בחוץ לארץ, אף כל שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בחוץ לארץ, יצאה עבודת הקרקע שאינה נוהגת אלא בארץ.

לימוד נוסף הוא מראשית הכתוב, ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה וגו' וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם - הרי שאף אחר שגלו מהארץ חייבים בתלמוד תורה ותפילין, מה תלמוד תורה ותפילין מיוחדים שהם חובת הגוף ונוהגים בין בארץ בין בחוץ לארץ, אף כל שהיא חובת הגוף נוהגת בין בארץ בין בחוץ לארץ, יצאה עבודת הקרקע שאינה נוהגת אלא בארץ.

לא נתחייבו בתרומות ומעשרות עד אחר ירושה ושיבה, ומספר לימודים בדבר:

שנאמר: דגנך, וכן: תבואת זרעך - המיוחדים לך, שיכיר כל אחד את שלו. שנאמר: עשר תעשר וגו', ונאמר בפסוק שאחריו: במקום אשר יבחר לשכון שמו שם - שעד שנבחרה שילה לא נתחייבו, וכל ימי כיבוש וחילוק היה האהל מועד בגלגל.

הארץ נתקדשה בידי ישראל שתי פעמים, בימי יהושע ובימי עזרא, ונקראות בשם קדושה ראשונה וקדושה שניה, ונחלקו תנאים אם הקדושות הללו היו רק עד לחורבן הבית הראשון והשני, או שמא לעולם לא בטלו.

על הצד שקדושה ראשונה לא בטלה ודאי חוב תרומות ומעשרות הוא לעולם מדאורייתא; אך לפי הנפסק להלכה שקדושה ראשונה בטלה, נחלקו הדעות:

יש אומרים שקדושה שניה בטלה, וחוב תרומות ומעשרות בזמן הזה מדרבנן.

יש אומרים שקדושה שניה לא בטלה, וחוב תרומות ומעשרות בזמן הזה מדאורייתא, לפי שקדושה בימי עזרא היה מדאורייתא, שנאמר: אשר ירשו אבותי וירשתי - הקיש ירושתך לירושת אבותיך, מה ירושת אבותיך דבר תורה אף ירושתך דבר תורה, שבשעת ביאתך לארץ תתחייב במצוות התלויות בה.

פנת המעבדה

חיטה

גרגירי חיטה נקצרים למטרות שונות ובעיקר לתעשיית הקמח למזון. שימוש נוסף יש בשיווק החיטה והוא כגרגירים שלימים למאכל או כתוספים למאכלים השונים. החיטה נקצרת פעם בשנה ומאוחסנת לתקופת שנה. בארץ ישראל יש חיטה מגידול מקומי, ויש חיטה המיובאת מחו"ל.

החיטה מותקפת על ידי מזיקים גם במחבר, אולם עיקר החשש למזיקים בחיטה אצל הצרכן הביתי הם מזיקי המחסן. בשיווק גרגירי חיטה שלמים, מצב האחסון הוא בעייתי ביותר, לאורך כל שרשרת השיווק, כך שלעיתים תדירות נמצאים מזיקי מחסן בין גרגירי החיטה ואף בתוכם. החרקים שתוקפים את החיטה הם מסוגים שונים ומגוונים של מזיקי המחסן, כך שניתן למצוא בין גרגירי החיטה חרקים בוגרים וכן זחלי עש שונים. ולעיתים ובפרט באחסון ממושך ולא נכון, ניתן למצוא חרקי מחסן זעירים.

אופן הבדיקה והשימוש:

ראשית, על הצרכן בזמן הרכישה להתבונן ויזואלית בשקית ובתחתיתה לראות שאין סימני חרקים, כגון ריבוי אבקה, גבישים, גושים או קורים, המעידים על הימצאות חרקים.

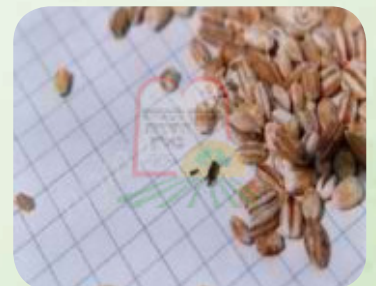
חרקים בוגרים וזחלים בנבט חיטה

חיפושית בוגרת בנבט חיטה

חרקי מחסן שונים בחיטה

חוקנית בוגרת בין גרגירי חיטה

המשך מעמוד ראשי - הרהורים הלכתיים בעקבות הקורונה

הקדושה שירדו למטה בתוך הקליפה להכניעם, והאחד הנוסף עליהם, הוא אור המקיף לעשר הנז' ולכן התיקון הוא שיכיון לסלקם מתוכם, ועי"כ ישארו הקליפות מתים בלתי חיות, ע"כ. כלומר עיקר עבודת התפילה והתיקונים לימי המגיפה היא להוציא את הקדושה מהקליפה, וממילא תמות הקליפה שלא יהיה לה חיות.

ועוד מפורסמים דברי הגאון רבי נפתלי כץ מלפני 301 שנים בעמח"ס סמיכת חכמים שכתב את אשר מצא מבני ארץ ישראל, לומר מידי יום עשרה מזמורי תהילים, ותועיל לכל דבר שבקדושה ובפרט בשעת המגיפה שיש לאומרים, 'ותעצר המגיפה'. ואלו הם עשרת המזמורים: פרק א. פרק קא [6 פעמים]. פרק קג. פרק סז. פרק כג. פרק קמח. פרק ו. פרק קה. פרק לג. פרק יז. ויוסיף עליהם פרק טז [שגם הוא נגד ספירת מלכות].

ועוד סגולה היא לומר קודם תפילת שחרית מנחה וערבית הפסוקים מפרשת השבוע שלפנינו פרשת ויקהל מן הפסוק ויעש את המנורה עד ואת כל כליה (פרק לו פס' יז-כד), ויוסיף הפסוק מספר ישעיהו (פס' כ) ה' הושיעני וינצותי ויגן עליי ויחיה עמי. ויאמר כל הפסוקים הנז' שבע פעמים. ויסיים את הפסוק בפרשת בהעלותך (פס' כד) וַיֵּהָ מַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ מַעֲשֶׂה זָהָב עֲדֵי-יָרֵכָה עֲדֵי-פָתָחַהּ מַעֲשֶׂה הָאֵשׁ הָרָאָה ה' אֶת-מִשְׁחָהּ בֶּן עֶשְׂרֵה אֲתֵּי הַמֶּלֶךְ. והידועים לכיוון, כוונות פסוקים אלו מבוררים במקורות דלעיל.

אולם על כולנה יש להביא דברי רבינו אור החיים הקדוש בפרשת השבוע שחלף פרשת כי תשא, בתחילת הפרשה, על המילים ולא יהיה בהם נגף... זה יתנו... כותב האוה"ח הקד', שזה יתנו יכוין אל ספר התורה דכתיב (יהושע א') לא ימוש ספר התורה הזה מפיק, גם אמרו ז"ל כי הקדוש ברוך הוא לפניו כל היום מונח ס"ת כמשפטו אשר צוה למלך ישראל (דברים י"ז י"ט) והיתה עמו וגו', והוא מה שהראוהו באצבע זה יתנו וסתמו כפירושו שעל המונח לפניו תמיד צוה ה' ובאמצעות מה שילמדו בתורה היא מגינה ומכפרת עון ומרבה זכויות כאומרים (מנחות דף ק) ותלמוד תורה כנגד הכל ואפילו היו ביד האדם עבירות רבות זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם כאילו הקריב כל הקרבנות המכפרים, והוא אומרו כל העובר על הפקודים שהם המצוות זה יהיו לו לתיקון כל דבר, ונמשך גם כן אומרו כל העובר עם שלמטה לומר תיקון למי שאינו בן תורה במה יתן כופר נפשו כי הוא בור ריק אין בו מים,

לזה אמר כל העובר וגו' יתן מחצית השקל כיששכר וזבולון ושמעון אחי עזריה (סוטה כ"א א) ורבים כהם אשר יחצון כספם לעמלי תורה, ואומרו בשקל הקדש פירוש בעד שקל הקדוש שהוא התורה, או ירצה שבוה יהיה הוא לנותן אמרי ספר כאומרו (קהלת ז') בצל החכמה בצל הכסף, עכ"ד. הרי שעיקר ההגנה מפני הנגף והמגיפה הוא העיסוק בתורתנו הקדושה, והמרגיש יתבונן, שכל קצף הנגף פריך עלינו בחזקה בפרשיות כי תשא-ויקהל, שם נמצאים כל הסגולות הרשומות לעיל, בבחינת הקדמת תרופה למכה!

ומכאן נבין מה רב פחדם של רבותינו גדולי הדור שלא לסגור התלמודי תורה והשיבות מחמת הנגף, שהרי הלימוד היא התרופה הטובה ביותר לכל המגיפה הנוראה הזו. וכדברי המכתב שנכתב אמש (יט אדר תש"ס) על ידי רבותינו הגר"ח ק' והגר"א שליט"א ופורסם ברבים, ולא חלילה שלא חששו לאזהרת אנשי המקצוע, אלא כאמור ביקשו שלא לעצור את הסגולה העיקרית שהיא לימוד התורה.

על כן הלכה למעשה, כדי לעסוק בעיקר הסגולה ובעיקר התועלת, ומאידך להישמע כמתחייב על פי ההלכה, לחוקי הבריאות והרפואים, על כן חובה מחד להמשיך בסדרי הלימוד ולכוין בשעת הלימוד על כלל ישראל שיסיר ה' מעליהם המגיפה הנוראה השוררת בכל העולם, וכמובן גם על התורמים המחזיקים והמסייעים ללימוד התורה וללומדים. ולדאוג לפרסם בכל מקום שהוא בהשתדלות גדולה ענין סגולת לימוד התורה ללומד או לתומך, ושהיא סגולה נפלאה ובדוקה מפני המגיפה. אולם כאמור הכל בגדרים המותרים כגון שלא יהיו מעל עשרה בלימוד [שיחולקו בין החדרים או בבתי כנסיות שונים וכיו"ב], ויהיה רווח בין הדבקים על פי הנדרש, ושאר כל כיוצא בזה מהוראות משרד הבריאות שאין לזוז מהם, וחלילה מלזלזל בהם, אלא מזה ומזה אל תנח ידיך. ואדרבה להוסיף עוד בלימוד התורה ולהתחזק, ויעזרנו ה' יתברך ויסיר מעלינו המגיפה הנוראה הזו שהתפשטה בכל רחבי העולם ה' ישמור ויציל, בזכות התורה הקדושה שהיא מצלא ומגנא.

בברכת והסירותי מחלה מקרבך
שניאור זלמן רווח

קו ההלכה והכשרות

בראשות הגאון רבי שניאור זלמן רווח שליט"א

הנהגות יום ביומו באורח חיים ויורה דעה ♦ כשרות המזון ♦ כשרות חו"ל
מצוות התלויות בארץ ♦ חרקים במזון ♦ טפילים וכשרות הדגים

03-7528999

פקס: 03-7528992 מייל: b.m@macon.co.il

המענה ינתן
ע"י רבני בית ההוראה
בשעות פעילות בית ההוראה
בשאר השעות
ינתן מענה על ידי הרבנים
המופיעים בתפריט

שעות פעילות
בית ההוראה

ימים א.ג.ה

13:15-14:00 19:15-20:00

ימים ב.ד

13:15-14:00 18:15-19:00

יום שישי

12:15-13:00

"הביאו את כל המעשר... ובחגגונו נא בזאת אמר יי צבאות אם לא אפתח
לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי ג')

מצטרפים לבית המעשר!
הבית שלכם להפרשת תרומות ומעשרות כהלכה

תחת פיקוחו של:
"המכון למצוות התלויות בארץ"

להצטרפות

03-9030580 אתר: hamachon.co.il

בית
המעשר
שע"י 'המכון למצוות התלויות בארץ'
תרומות ומעשרות בדרך הנכונה והקלה

ראה זה חדש!

חמשה מחכמי המערב באכסניה אחת

פירושים יקרים
הלכות ומנהגים
שירים ופיוטים
מכתבי יד ערוכים

הגדה של פסח • לרבנות חכמי מרוקו

מבחר יפה קרינה: 12-44-063-055

הגדה של פסח עם ביאור תורני זהב לדבית עמנואל סירידו זל"ה, מחכמי פאס. ונלוה אליו סדר מערבי והוא לקט ביאורים וחידושים מחכמי רבותינו שבמרוקו, כל אלו רואים אור לראשונה מכתבי יד בעזרת ה' ית', בתוספת דרושים, הלכות, מנהגים ופיוטים. בחוצאת: "המכון למצוות התלויות בארץ".

עכשיו בחנויות הספרים המובחרות

ניתן להשיג גם במשרדי "המכון למצוות התלויות בארץ" בטלפון: 03-9030580 (רב קוי) | או בפקס: 03-9030891